

Akt nr:

P-F2a-LS118/67

AU\$P-F2a-LS118/67

Böns dikningsföretag år 1967
i Sundals Ryrs socken,
Älvsborgs län.

H a n d l i n g a r

tillhörande

Böns dikningsföretag år 1967

i Sundals Ryrs socken

Älvsborgs län

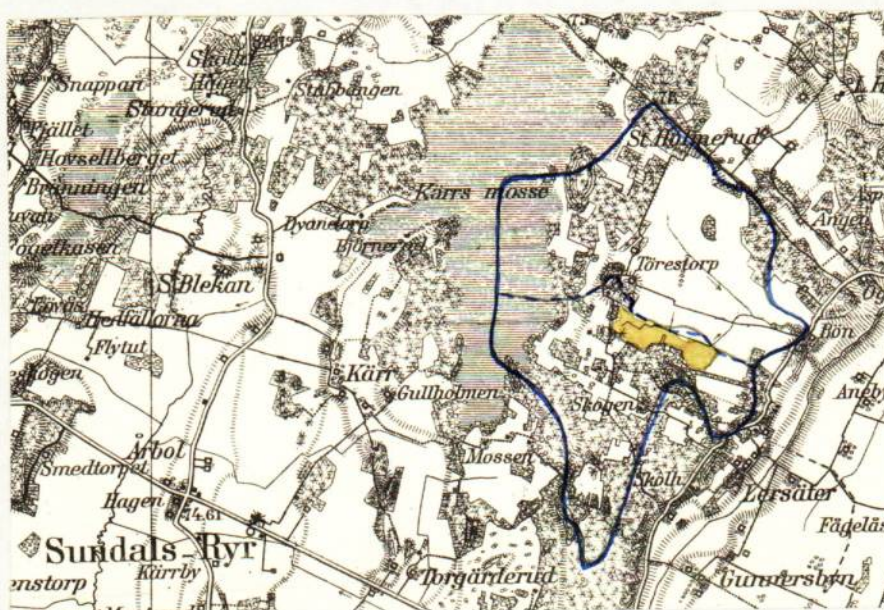
upprättade i samband med syneförrättning av

Ingenjör Ingemar Carlson

Akten innehåller 41 skrivna och paginerade sidor.

Härtill hör 11 blad ritningar.

Översiktskarta

52 Upperud SV.

Skala 1:50 000.

Innehållsförteckning

Översiktskarta	sid. 2
Protokoll	" 4 - 6
Ansökningshandling m.m.	" 7 - 9
Meddelande	" 10
Förteckning	" 11
Överenskommelse	" 12
Bilaga A Värderingslängd	" 13 - 17
" B Kostnadsförslag	" 18 - 23
" C Arbetsföreskrifter	" 24 - 26
Typritningar	" 27 - 30
" D Kostnadsfördelningslängd	" 31
Utlåtande	" 32 - 40
Sammanställning av förrättningskostnaderna	" 41

4

Protokoll fört vid sammanträde under
syneförrättning för förbättrad torr-
läggning av mark tillhörande Bön i
Sundals Ryrs socken, Älvsborgs län.

Sedan undertecknad förrättningsman på därom gjord ansökan av länsstyrelsen förordnats, bilaga 1, att handlägga denna syneförrättning hade sammanträde utsatts att hållas hos lantbrukare Ingvar Danielsson, Törestorp, Brålanda torsdagen den 9 mars 1967 kl. 9.30 varom meddelande utsänts till kända sakägare enligt bifogad förteckning bilaga 2-3.

Till sammanträdet hade på grund härav infunnit sig

Sökande

Gunnar Olsson	Bön	Brålanda
Ingvar Danielsson	Törestorp	"

Övriga sakägare

Fru Alin Ingeborg Larsson genom Erik Larsson	Lersäter	"
Johan Albert Aronsson	Gunnersbyn	"
Oskar Söderqvist	Lersäter	"

§ 1.

Ansökan om förrättningen samt på grund härav utfärdat förordnande upplästes.

§ 2.

Jäv mot synemannen anmäldes ej. Ej heller visste denne med sig något jävsförhållande till någon av sakägarna.

§ 3.

Förrättningsmannen framlade plankarta över avdikningsområdet och profilritningar över avloppen samt redogjorde för upprättat dikningsförslag, för beräknade kostnader och förslag till fördelning av kostnaderna.

§ 4.

Sökandena yrkade företagets utförande i enlighet med det framlagda förslaget.

5

§ 5.

Erik Larsson förklarade sig villig att för upprensning av sträckan $B^2 - B^3$ till företaget betala 100:- kronor.

§ 6.

Ingen av sakägarna yrkade ersättning för intrång genom företagets utförande.

§ 7.

Förrättningsmannen uppläste lagstadgat utlåtande om företaget.

§ 8.

Delägarna påtecknade överenskommelse om fördelning av kostnaderna för företagets utförande m.m. Överenskommelsen, bilaga 4, vitsordades av förrättningsmannen genom påskrift.

§ 9.

Till styresman för företaget utsågs Ingvar Danielsson, Törestorp, Brålanda.

§ 10.

Styresmannen erhöll i uppdrag

att vara aktförvarare för företaget

att, därest statsunderstöd till kostnaderna för företagets utförande komme att beviljas, underteckna de kontrakt och förbindelser, som för dess lyftande kan komma att erfordras samt

att utkvittera och för företagets räkning disponera ifrågasvarande medel.

§ 11.

Förrättningsmannen redogjorde för gällande bestämmelser om möjligheter för erhållande av statsbidrag till torrlägningsföretag.

§ 12.

Antecknades att hantlangningskostnaden uppgått till 332:- kr.

§ 13.

Då ytterligare framställningar icke gjordes upplästes dagens protokoll, som godkändes. Sist förklarades förrättningen avslutad.

Ort och dag som ovan.

Ingemar Carlson

Ingemar Carlson

Ingenjör

Ink. till Lant-
bruksnämnden Vänersborg

den 23 JUN 1966

Dnr. *Id 503**44-223*

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

Till Länsstyrelsen i *Älvsborgs län*

län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av ^{mig} ~~oss~~ tillhörig mark inom *Sundals - Ryn*

socken(~~en~~) av *Älvsborgs* län.Förrättningen avser *öppna av färdiga ledningar ca 30 km.*

här uppgives så fullständigt som möjligt företags beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare

företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation

Meddelanden om förrättningen ställes till *Ingrar Danielsson, Törestorp,**Sundals - Ryn, Brölunda tel. Vbs 30693*

titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Brölunda

den

*21/6*19 *66*

Sökandes namn:

Fastighet:

Ingrar Danielsson

för fastigheten

Bön 11

» »

Törestorp 1²-1⁴ Bön 19

» »

8.
Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

Icke sökandes namn:

Fastighet:

Lantbruksnämnden	ägare av fastigheten	Larsäter 132
Karl Albin Andersson	» » »	» 137
Oskar Söderqvist	» » »	Lersäter 149 131 av 138
Grik Larsson		»
Johan Albin Aronsson		» 142

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Ingemar Ingemar Carlsson, lantbruksnämnden,
Vänersborg

Vänersborg den 13/7 1966

På Lantbruksnämndens vägnar:

Bengt Ryugfelt

Resolution.

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ vattenlagen förordnas ingenjören Ingemar Carlsson, lantbruksnämnden, Vänersborg, att i laga ordning handlägga i förestående ansökan omförmäld förrättning. Riksantikvarieämbetets skrivelse den 3 februari 1956 angående fasta fornlämningar bifogas.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen. Vänersborg i landskansliet den 15 juli 1966.

På länsstyrelsens vägnar:

Lars Calleberg

Stig Dahlbom

9
Avskrift.

IIIM 5 56.

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Stockholm Ö

B 1202/56

Till Länsstyrelsen i Vänersborg.

Vid genomförandet av vattenavledningsföretag blir det av olika skäl icke sällan fråga om att borttaga äldre broar. Det kan också förekomma att vattenavledningsföretagets genomförande får sådan verkan på en äldre bros fundament, att brons bevarande omöjliggöres eller försvåras.

Jämlikt lagen om fornminnen den 12 juni 1942 § 2 äro broar, som här avses, fasta fornlämningar, vilka icke få rubbas, förändras eller borttagas utan att tillstånd därtill meddelats av riksantikvarien. För att underlätta handläggningen av ärenden av här berörda art vore det önskvärt att, då anledning därtill finnes, personer, som få i uppdrag att planlägga vattenavledningsföretag, på ett så tidigt stadium som möjligt söka samråd med forminnesvårdande myndighet. Så har hittills icke alltid skett.

Ämbetet får med anledning av vad som ovan framhållits hemställa att Länsstyrelsen vid förordnande av förrättningsman för handläggning av förrättning enligt 10 kap. 32 § vattenlagen ville föreskriva att förrättningsmannen redan på ett tidigt stadium av utredningen sätter sig i förbindelse med vederbörande landsantikvarie för att av denne få uppgift om förekomsten av fasta fornlämningar och då särskilt äldre broar inom det område, som förrättningen avser. Landsantikvarien torde i allmänhet kunna stå förrättningsmannen till tjänst med upplysningar och råd angående broarnas betydelse ur fornminnessynpunkt och tänkbara möjligheter för deras bevarande. Landsantikvarien kommer givetvis också att, då så kräves, söka kontakt med riksantikvarieämbetet. Stockholm den 3 februari 1956.

Bertil Berthelson

Bengt Thordeman

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Birgit Bäcklund

M e d d e l a n d e

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att verkställa syneförrättning enligt vattenlagens bestämmelser för torrläggning av mark tillhörande Bön och Lersäter i Sundals-Ryrs socken, Älvsborgs län, har sammanträde utsatts att hållas hos lantbrukare Ingvar Danielsson, Törestorp, Brålanda, torsdagen den 9 mars 1967 kl. 9.30 då vederbörande sakägare ha att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Vänersborg den 23 februari 1967.

I tjänsten

Ingemar Carlson

Ingenjör

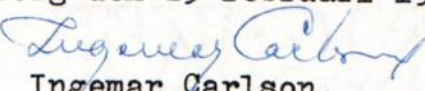
F ö r t e c k n i n g

jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 8 och 40 §§ över de kända sakägare till vilka underrättelse avsänts angående sammanträde för bättre torrläggning och brukning av ägor tillhörande Bön i Sundals Ryrs socken, Älvsborgs län.

Till sammanträde hos Ingvar Danielsson, Törestorp, Sundals-Ryr, Brålanda, torsdagen den 9 mars 1967 kl. 9,30.

Gunnar Olsson,	Bön,	Brålanda
Ingvar Danielsson,	Törestorp,	"
Oskar Söderqvist,	Lersäter,	"
Johan Albert Aronsson,	Gunnersbyn,	"
Fru Alin Ingeborg Larsson,	Lersäter	"
Lantbruksnämnden,		Vänersborg

Vänersborg den 23 februari 1967.

Ingemar Carlson.

Ingenjör.

Överenskommelse

Vid sammanträde under syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen rörande Böns dikningsföretag år 1967 i Sundals Ryrs socken, Älvsborgs län, ha undertecknade träffat följande överenskommelse.

1. Företaget utföres i enlighet med av ingenjör Ingemar Carlson framlagt förslag.
 2. Kostnaderna för företagets utförande och framtida underhåll skall fördelas efter i till förrättningen hörande utlåtande med kostnadsfördelningslängd angivna grunder.
 3. Förrättningskostnaderna och andra gemensamma kostnader fördelas efter samma grunder som för företagets utförande.
- Sålunda överenskommet:

Törestorp pr Brålanda den 9 mars 1967.

Trysars Danielson *Gunnar Olsson*
Oscar Söderqvist

Lämpligheten av ovanstående överenskommelse vitsordas:

Ingemar Carlson

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Sundals Ryrs socken</u>							
<u>Bön 1⁴</u>							
Anders Augustsson							
åker, förbättras ej	1						
" " "	2						
Summa							
<u>Bön 1¹</u>							
Gunnar Olsson							
åker, förbättras ej	3						
" " "	4						
" " "	5						
" " "	6						
" " "	7						
" " "	8						
" " "	9						
" " "	10						
" " "	11						
" " "	12						
" " "	13						
" " "	14						
" " "	15						
" " "	16						
" " "	17						
" " "	18	0,88		2000	2400	400	352
" " "	19	0,48		1700	"	700	336
" " "	20	0,72		1000	"	1400	1 008
" " "	21	0,89		1000	"	1400	1 246
" " "	22	0,53		1000	"	1400	742
" " "	23	0,26		1000	"	1400	364
" " "	24	0,36		1100	"	1300	468
Summa		4,12					4 516
Brukningsbåtnad							3 560
Totalsumma		4,12					8 076

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Bön 1⁹</u>							
Ingvar Danielsson							
åker	25	1,09		1400	2400	1000	1 090
"	26	1,03		1400	"	1000	1 030
"	27	0,60		1600	"	800	480
"	28	0,82		1600	"	800	656
hagmark, odl.mark	29		0,41	600	1000	400	164
åker	30	0,35		1000	2400	1400	490
"	31	0,16		1200	"	1200	192
"	32	0,19		1000	2000	1000	190
"	33	0,21		1800	"	200	42
"	34	0,30		1000	"	1000	300
"	35	0,17		1000	"	1000	170
"	36	0,31		800	"	1200	372
<u>Summa</u>		5,23	0.41				5 176
Brukningsbåtnad							3 950
<u>Totalsumma</u>							9 126
Avgår båtnad för av- dragsdike							884
<u>Återstående båtnad</u>		5,23	0.41				8 242
<u>Lersäter 1⁴⁹</u>							
Oskar Söderqvist							
åker	37	0,24		1200	2000	800	192
"	38	0,42		1600	"	400	168
tomt	39	0,19		2400	3000	600	114
åker	40	0,07		1600	2000	400	28
"	41	0,24		1600	"	400	96
"	42	0,38		1400	"	600	228
"	43	0,33		1600	1800	200	66
"	44	0,14		1100	1600	500	70
"	45	0,36		1300	"	300	108
åker	46	0,67		1200	2000	800	536
"	47	0,86		800	"	1200	1 032
"	48	0,44		800	"	1200	528
"	49	0,53		800	"	1200	636
"	50	0,55		800	"	1200	660
"	51	0,23		900	"	1100	253
"	52	0,41		900	"	1100	451
"	53	0,25		800	"	1200	300
Trnt							

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Trpt							
åker	54	0,41		800	2000	1200	492
"	55	0,43		1400	1800	400	172
"	56	0,27		800	"	1000	270
"	57	0,44		800	"	1000	440
"	58	0,21		800	"	1000	210
<u>Summa</u>		8,07					7 050
Brukningsbåtnad							1 160
<u>Totalsumma</u>							8 210
Avgår båtnad för av- dragsdike							7 500
Återstående båtnad		8,07					710
<u>Lersäter 1³¹</u> Oskar Söderqvist							
åker	59	0,32		1000	1600	600	192
"	60	0,48		1000	"	600	288
"	61	0,75		800	"	800	600
"	62	0,24		1000	"	600	144
"	63	0,20		600	"	1000	200
"	64	0,07		1300	"	300	21
"	65	0,38		600	"	1000	380
"	66	0,35		600	"	1000	350
"	67	0,28		1300	"	300	84
"	68	0,25		800	"	800	200
"	69	0,35		800	"	800	280
"	70	0,31		1100	"	500	155
"	71	0,18		1100	"	500	90
"	72	0,16		1000	"	600	96
"	73	0,29		1000	"	600	174
"	74	0,60		1000	"	600	360
<u>Summa</u>		5,21					3 614
Brukningsbåtnad							2 200
<u>Totalsumma</u>							5 814
Avgår båtnad för av- dragsdike							5 814
Återstående båtnad		5,21					-

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Lersäter 1³²</u> Lantbruksnämnden åker	93	0,58		1000	1600	600	348
<u>Summa</u>		0,58					348
Avgår båtnad för av- dragsdike							348
Återstående båtnad		0,58					-
<u>Sammandrag</u>							
<u>Bön 1⁴</u> Anders Augustsson	1,2						
<u>Bön 1¹</u> Gunnar Olsson	3-24	4,12					8 076
<u>Bön 1⁹</u> Ingvar Danielsson	25-36	5,23	0.41				8 242
<u>Lersäter 1⁴⁹</u> Oskar Söderqvist	37-58	8,07					710
<u>Lersäter 1³¹</u> Oskar Söderqvist	59-74	5,21					-
<u>Lersäter 1⁴²</u> Albert Aronsson	75-80	1,57					-
<u>Lersäter av 1³⁸</u> Oskar Söderqvist	81-85	1,57					-
<u>Lersäter av 1³⁸</u> Lantbruksnämnden	86-92	2,45					-
<u>Lersäter 1³²</u> Lantbruksnämnden	93	0,58					-
<u>Summa</u>		28,80	0.41				17 028
Törestorp pr Brålanda den 9 mars 1967.							
Ingemar Carlson Ingenjör							

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
4-6+50 5+16-5+20	250	<u>Avloppet A-B-C-D-E-F-G-H</u>				
		<u>Sträckan A-B-C</u>				
		ev. erforderlig rensning	250	1:50	375	
		vägrör D 800	7	73:-	511	
		upptagning av befintlig trumma			40	
		läggning			150	
		jordfyllning			50	
		återställande av vägbana			60	
		torvmurar			50	
7+20-7+42=75	22	schaktning av lera	35	2:20	77	
		utplanering av uppschaktad massa	35	0:70	25	
75-76+24	124	lantbruksrör D 500	124	19:50	2 418	
		grävning, läggning, åter- fyllning	124	7:20	893	
		utloppsskydd U-1			50	
76+24		brunn B-14 D 1000			250	
76+24-78+10	186	schaktning av lera	360	2:20	792	
		utplanering av uppschaktad massa	360	0:70	252	
78+10-79+79	169	schaktning av lera	350	2:20	770	
		utplanering av uppschaktad massa	350	0:70	245	
79+79-80+22	43	schaktning av lera	80	2:20	176	
		utplanering av uppschaktad massa	80	0:70	56	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			720	7 960
80+22-81+7	85	<u>Sträckan C-D</u>				
		schaktning av lera	190	2:20	418	
		utplanering av uppschaktad massa	190	0:70	133	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			59	610
81+7-82+20= =14+93	113	<u>Sträckan D-E</u>				
		schaktning av lera	320	2:20	704	
		sprängning av berg	21	40:-	840	

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Trpt utplanering av uppschaktad massa	320	0:70	224	
		uppläggning av sprängsten för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges	21	4:-	84	
					188	2 040
14+93-15+50	57	<u>Sträckan E-F</u> schaktning av lera utplanering av uppschaktad massa	110	2:20	242	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges	110	0:70	77	
					31	350
15+50-17+56	206	<u>Sträckan F-G</u> icke föreskriven till utförande schaktning av lera	410	2:20	902	
		sprängning av berg	31	40:-	1 240	
15+54-15+58		vägrör D 400	5	24:-	120	
		upptagning av befintlig trumma			30	
		läggning			120	
		jordfyllning			60	
		torvmurar			60	
		återställande av vägbana			50	
		utplanering av uppschaktad massa	410	0:70	287	
		uppläggning av sprängsten för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges	31	4:-	124	
					307	3 300
17+56-20	244	<u>Sträckan G-H</u> icke föreskriven till utförande schaktning av lera	510	2:20	1 122	
		utplanering av uppschaktad massa	510	0:70	357	
18+51-18+55		vägrör D 400	5	24:-	120	
		upptagning av befintlig trumma			30	
		läggning			120	
		jordfyllning			60	
		torvmurar			50	
		återställande av vägbana			60	
		Trpt				

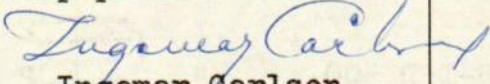
KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
18+85-18+90		Trpt vägrör D 400	5	24:-	120	
		upptagning av befintlig trumma			30	
		läggning			120	
		jordfyllning			60	
		återställande av vägbana			60	
		torvmurar			50	
20-22+36	236	schaktning av lera	540	2:20	1 188	
		utplanering av uppschaktad massa	540	0:70	378	
21+3-21+8		wägrör D 400	5	24:-	120	
		upptagning av befintlig trumma			30	
		läggning			120	
		jordfyllning			60	
		återställande av vägbana			60	
		torvmurar			50	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			435	4 800
		Summa				19 060
7+42-9	158	<u>Avloppet B-B¹</u> lantbruksrör D 250	158	5:30	837	
9-10+95	195	lantbruksrör D 200	195	4:20	819	
		grävning, läggning, åter- fyllning	353	2:90	1 024	
		utloppsskydd U-1			30	
10+95		brunn B-1 D 500			120	
9		brunn B-3 D 500			40	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			240	3 110
		Summa				3 110
62+10-63+20	110	<u>Avloppet C-C¹</u> icke föreskrivet till utförande schaktning av lera	150	3:50	525	
63+15-63+20		wägrör D 400	5	24:-	120	
		upptagning av befintlig trumma			30	
		läggning			120	
		Trpt				

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Trpt				
		jordfyllning			60	
		återställande av vägbana			60	
		torvmurar			50	
63+20-66	280	schaktning av lera	700	2:20	1 540	
		sprängning av berg	54	40:-	2 160	
		utplanering av uppschaktad massa	700	0:70	490	
		uppläggning av sprängsten	54	4:-	216	
65+95-66		vägrör D 400	5	24:-	120	
		upptagning av befintlig trumma			30	
		läggning			120	
		jordfyllning			60	
		återställande av vägbana			60	
		torvmurar			50	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			589	6 400
		Summa				6 400
		<u>Avloppet D-D¹ icke föreskrivet till utförande</u>				
85-86+23	123	lantbruksrör D 150	123	3:50	431	
		grävning, läggning, åter- fyllning	123	3:-	369	
		tätning av fogar			75	
		utloppsskydd U-1			30	
86+23		brunn B-1 D 500			120	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			105	1 130
		Summa				1 130
		<u>Avloppet E-I-K</u>				
		<u>Sträckan E-I icke föreskriven till utförande</u>				
40-41+63	152	lantbruksrör D 200	152	4:20	638	
		grävning, läggning, åter- fyllning	100	2:20	220	
		grävning, läggning, åter- fyllning	52	4:40	229	
		utloppsskydd U-1			30	
		brunn B-1 D 500			120	
		Trpt				

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Trpt för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			123	1 360
41+63-42+40	77	<u>Sträckan I-K</u> icke föreskriven till utförande lantbruksrör D 200	77	4:20	323	
		grävning, läggning, åter- fyllning	77	2:90	223	
		upptagning av befintliga trummor	2	30:-	60	
41+75, 42+40		brunn B-1 D 500	2	120:-	240	
42+40-44+33	193	lantbruksrör D 150	193	3:50	676	
		grävning, läggning, åter- fyllning	193	2:30	444	
		upptagning av befintliga trummor	3	30:-	90	
43, 43+65, 44+33		brunn B-1 D 500	3	120:-	360	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			244	2 660
		Summa				4 020
50-52+37	237	<u>Avloppet I-I¹</u> icke föreskrivet till utförande lantbruksrör D 150	237	3:50	830	
		grävning, läggning, åter- fyllning	117	3:30	386	
		grävning, läggning, åter- fyllning	120	2:80	336	
		upptagning av befintliga trummor	2	30:-	60	
51+21, 52+37		brunn B-1 D 500	2	120:-	240	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			188	2 040
		Summa				2 040
30-33+24	324	<u>Avloppet G-G¹</u> icke föreskrivet till utförande lantbruksrör D 200	324	4:20	1 361	
		grävning, läggning, åter- fyllning	324	2:90	940	
		upptagning av befintliga trummor	3	30:-	90	
		Trpt				

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
30+75,31+94, 33+24		Trpt utloppsskydd U-1			30	
		brunn B-1 D 500	3	120:-	360	
		för arbetsledning, oförut- sedda fall m.m. tillägges			279	3 060
		Summa				3 060
		<u>Sammandrag</u>				
		<u>Avloppet A-B-C-D-E-F-G-H</u>				
		Sträckan A-B-C			7 960	
		" C-D			610	
		" D-E			2 040	
		" E-F			350	
	" F-G icke föreskriven till utförande			3 300		
	" G-H " " "			4 800	19 060	
	Avloppet B-B ¹				3 110	
	" C-C ¹ icke föreskrivet till utförande				6 400	
	" D-D ¹ " " "				1 130	
	<u>Avloppet E-I-K</u>					
	Sträckan E-I icke föreskriven till utförande			1 360		
	" I-K " " "			2 660	4 020	
	Avloppet I-I ¹ " " "				2 040	
	" G-G ¹ " " "				3 060	
	Summa				38 820	
		Törestorp pr Brälanda den 9 mars 1967.				
		 Ingemar Carlson Ingenjör				

ARBETSFÖRESKRIFTER

1.

tillhörande förslag till **Böns dikningsföretag**
upprättat år 1967 i **Sundals Ryrs** socken.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var 50:de meter verkställas av sakkunnig person.

Före maskingrävning skall torrlägningsföretagets styrelse och vederbörande entreprenör förvissa sig om huruvida elkablar eller telekablar kan komma att beröras av arbetet. Televerket utmärker vid anmodan kostnadsfritt sina kablar. Hänvändelse sker enklast till närmaste telefonstation, som omgående vidarebefordrar Er anmälan om grävning.

Vid arbetets utförande är att iakttaga.

1. Beträffande öppna avlopp

att förekommande dikeskrökar ej får göras skarpa, utan skall i görligast mån uträtas eller avrundas;

att upplagen ej må läggas närmare de nya kanterna än 1,0 m vid handgrävning och 2,0 m vid maskingrävning;

att upplagen ges behörig lutning mot diket, ej brantare än 1:1,0;

att väl avsläntade öppningar lämnas i upplagen vid vägar, diken och svackor på marken samt där det i övrigt provas nödigt för ytvattnets ordentliga avrinnande, dock minst på var 50:de meter;

att därest utplanering av jordvallarna sker i samband med företagets utförande de öppna diken utan markägarens tillstånd, ej får igenfyllas, där detta ej särskilt angivits;

att lösjord och lösa stenar icke får kvarlämnas på slänterna;

att där dike går i rågång, dikets mittlinje så förlägges, att den sammanfaller med rågångslinjen.

2. Beträffande täckta avlopp

- att i förslaget angivna rörtyper uppfylla fordringarna enligt fastställda bestämmelser;
- att den i förslaget angivna bottenlinjens höjd avser ledningens inre bottenlinje;
- att flukter utsättes före grävningen i tillräckligt antal för erhållande av tillfredsställande kontroll så att ledningen får den i förslaget angivna lutningen;
- att rörledning ej må nedläggas direkt på berg eller sten, utan skall läggas på rörbädd av minst 10 cm tjockt, väl avjämnat lager grus eller sand;
- att om ~~muff~~rör används dessa icke tillåtas vila enbart på muffarna utan skall ha god anliggning längs hela rörkroppen;
- att där så anses erforderligt rören lägges på lämplig rustbädd;
- att rörutlopp lämpligen utföres av 3 st med cementbruk fast sammanfogade betongrör på rustbädd av $2\frac{1}{2}$ " - 3" plank, som har minst 3 meters längd, eller enligt typritning U-1;
- att pinnad grästorv anbringas kring rörutloppet samt om så erfordras i det öppna dikets botten och slänter;
- att rörfogarna skall grusas eller på lämpligaste sätt tätas om jorden är så beskaffad, att risk för inslamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då avskiljas från jorden med grästorv, enris eller granris;
- att befintliga grenledningar inkopplas i samband med företagets utförande och bekostas av företaget om ingenting härom angivits i kostnadsförslaget. Sådana arbeten skall godkännas av kontrollanten, varför de skall ha utförts före kontrollavvägningen. Markägare bör lämna entreprenören anvisningar beträffande grenledningarnas lägen i god tid före rörens läggning;

3.

att ledning ej får överskottas, förrän den blivit godkänd av kontrollant;

att uppschaktade jordmassor i sin helhet skall återfyllas på rören. Eventuellt överblivna jordmassor läggas i en sträng över ledningen, om vederbörande markägare ej önskar dem utplanerade. Tillstötande tegdiken får ej igenfyllas;

att rören alltid där annat ej särskilt föreskrives skall täckas med minst 0,5 m jordmassa, vilken om så erfordras nedschaktas från dikeskanten.

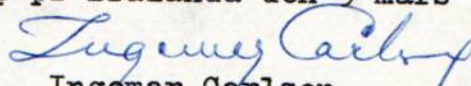
3. Beträffande samtliga diken

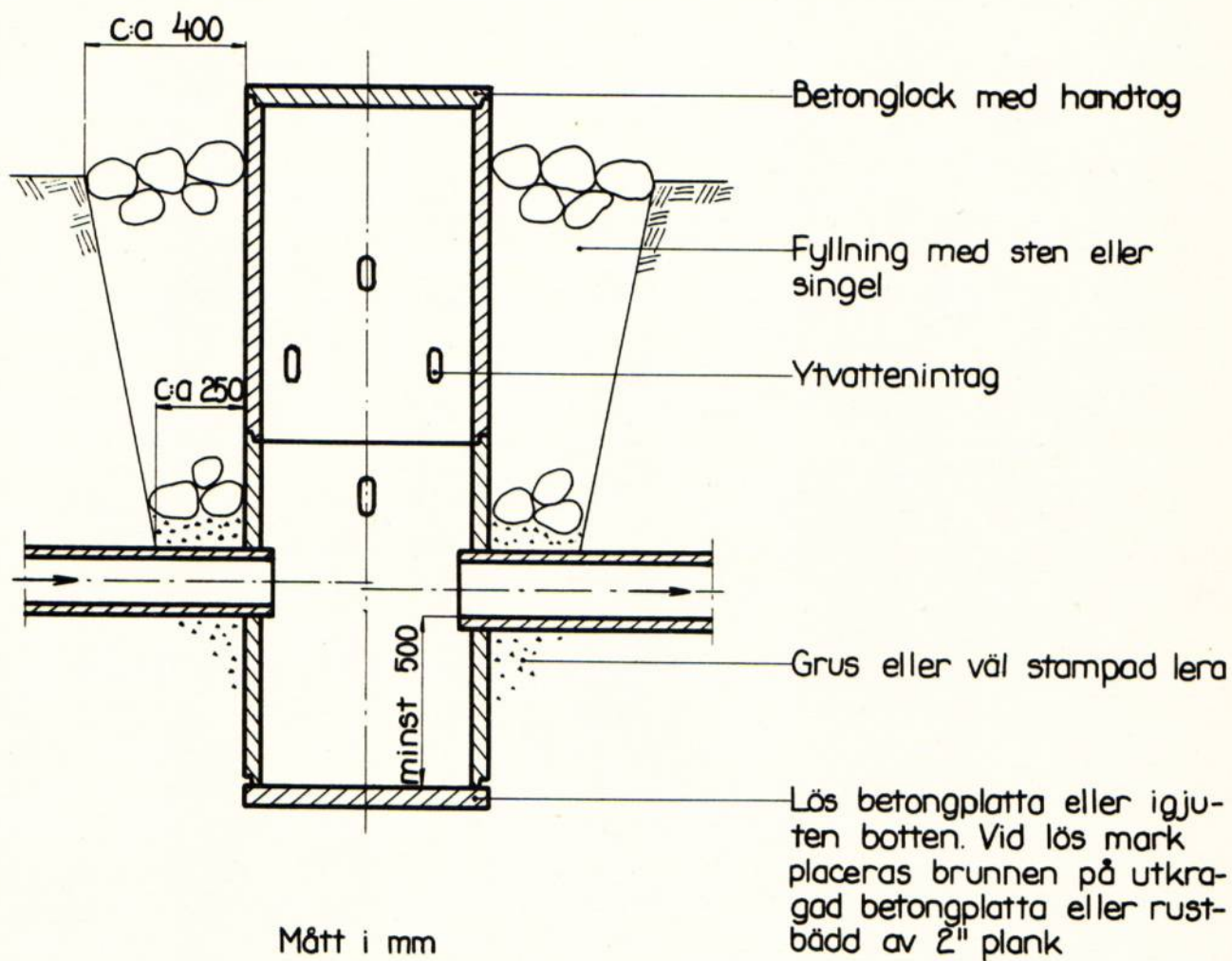
att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan vederbörande ägares medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord, såvida i synehandlingarna ej särskilt därom stadgas; om vägbana genomgräves skall densamma snarast möjligt återställas i fullgott skick;

att sten och grus så mycket som möjligt sammanföres i lämpliga rösen och icke sprides bland den lösa jorden;

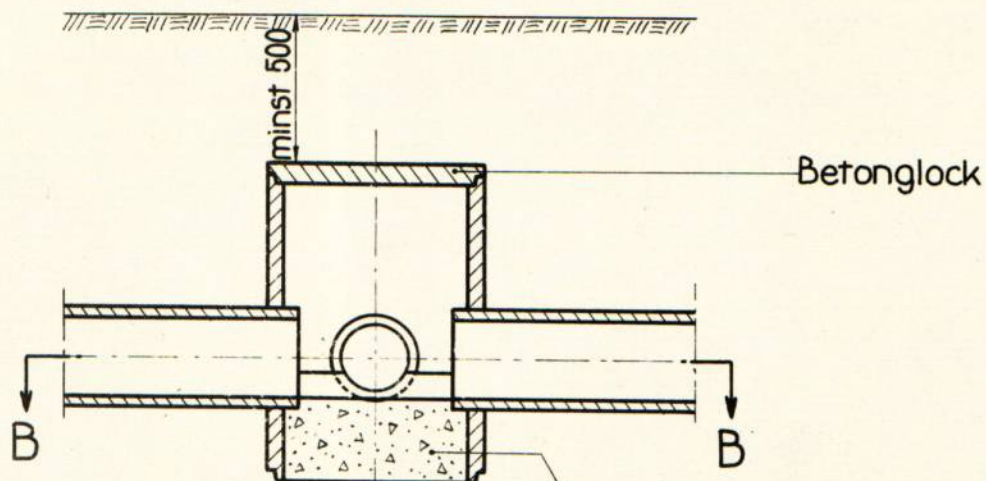
att gränsmärken ej må ändras till sina planlägen eller täckas med jord, om icke dessförinnan genom vederbörande lantmätare försorg nya punkter blivit utsatta.

Törestorp pr Brålanda den 9 mars 1967.

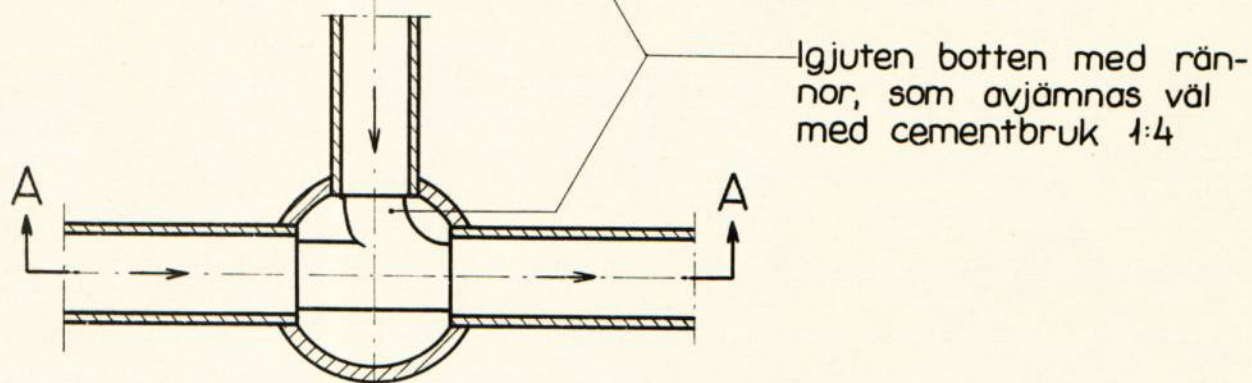

Ingemar Carlson
Ingenjör

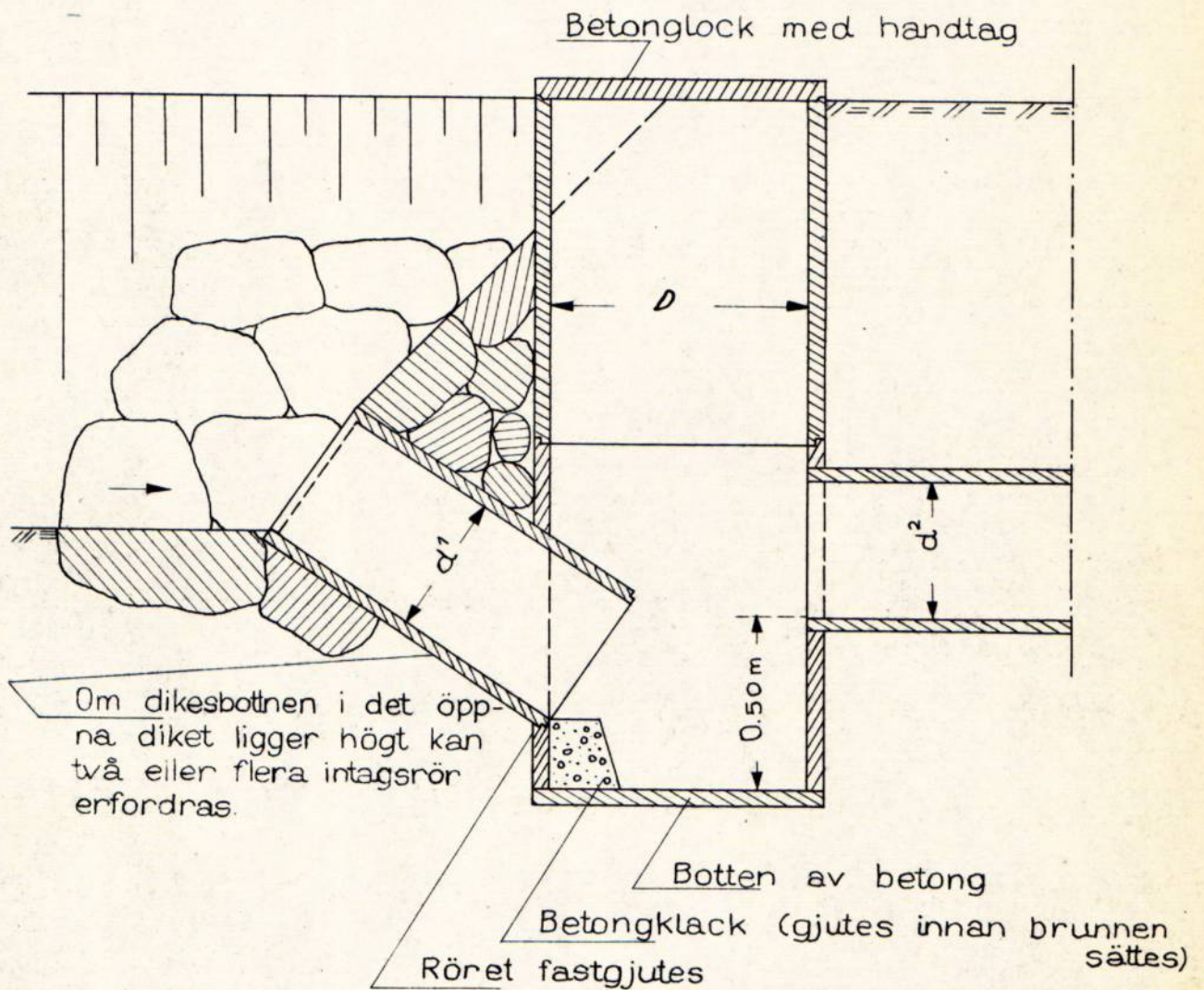
Sektion A-A

Sektion B-B

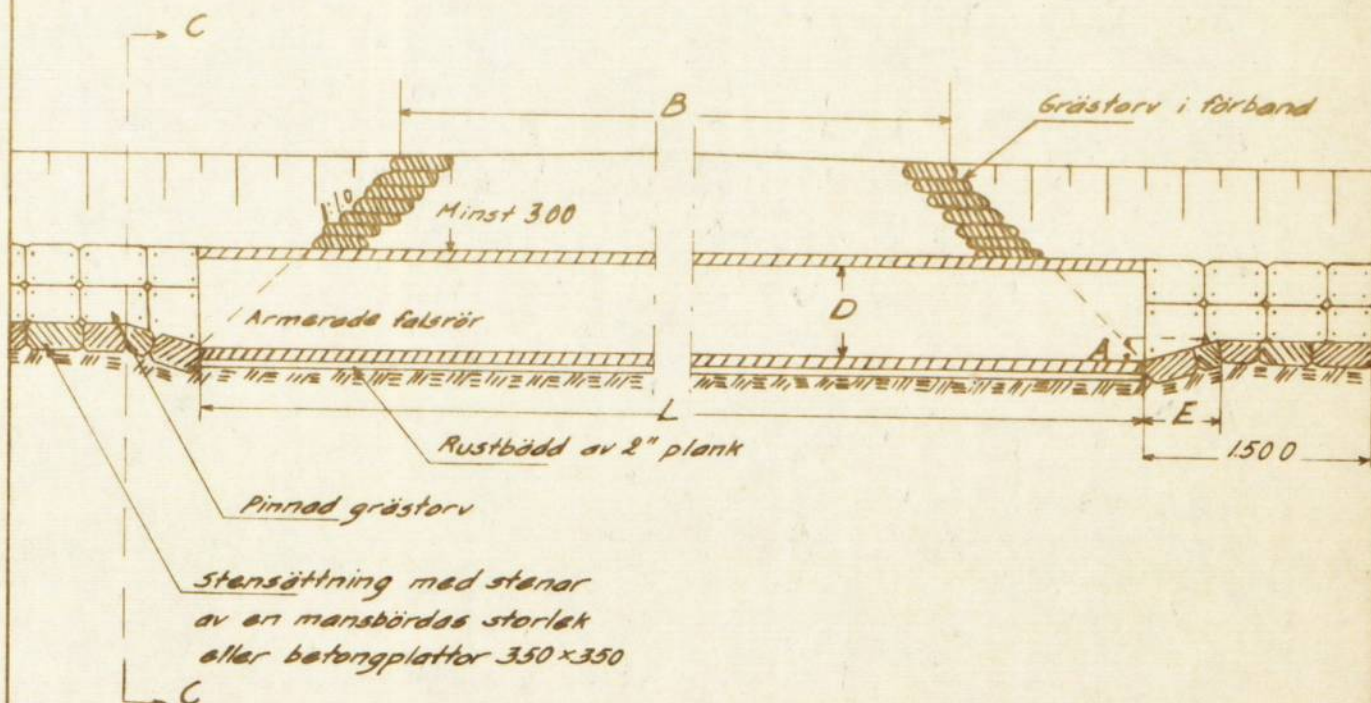
Mått i mm

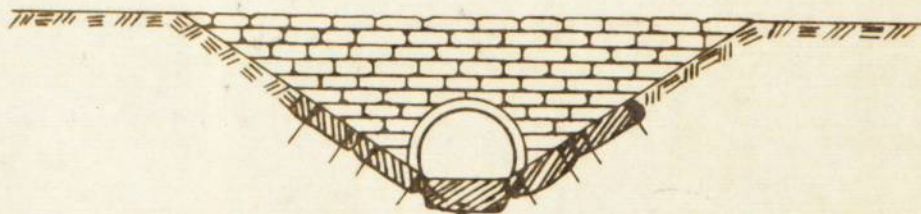
$d^1 = d^2$ där ej annat anges

Om $D = 0.90\text{m}$ eller 1.00m skall översta brunnsringen vara konisk.

Intagsröret skall anbringas med sådan lutning, att pinnar och kvistar stannar i brunnen och förhindras att medfölja vattnet in i ledningen.

Sektion C-C

D	E	A
400 - 500	500	100
600 - 900	500	150
1000 - 1500	1000	200
Över 1500	se arbetsritning	

Mått i m.m.

Tabellens A-mått följes endast då profilritningen icke anger annat mått

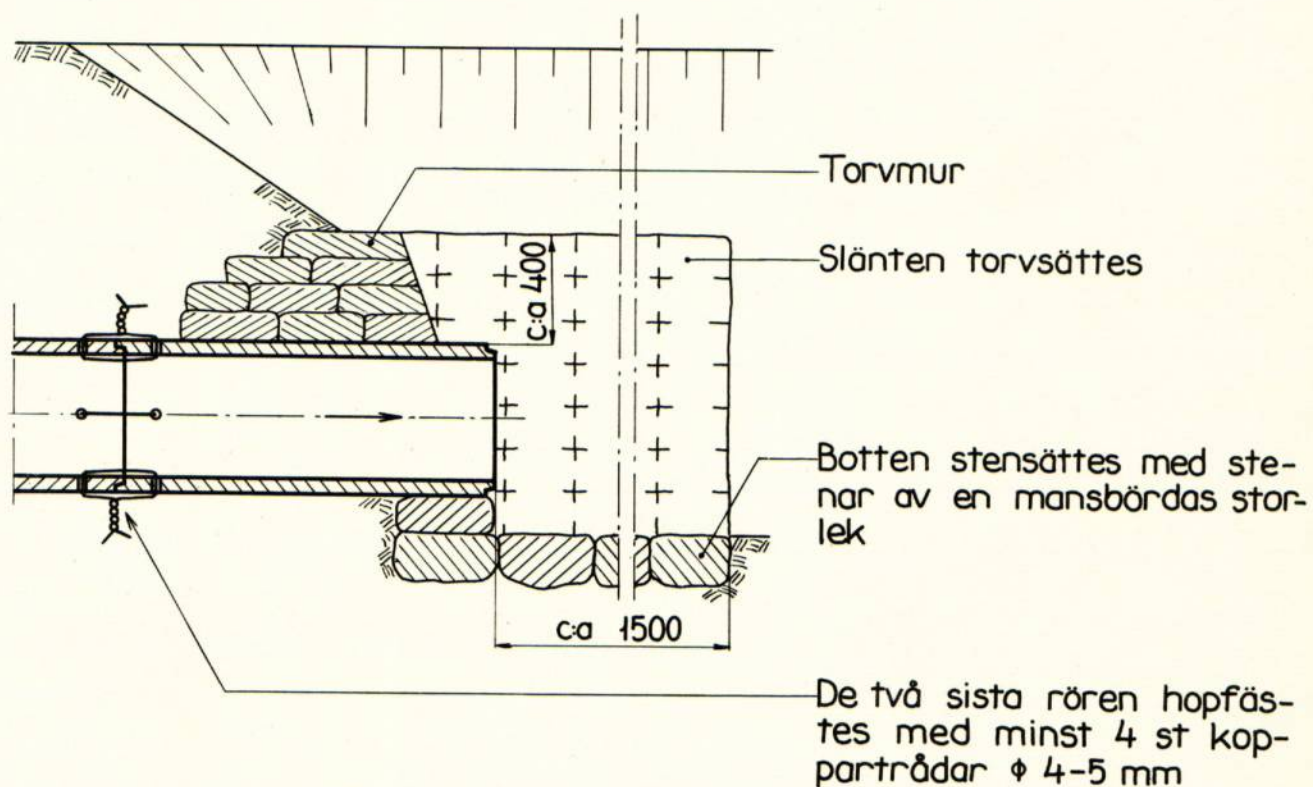
Vid trummor med D minst = 800 m.m. skall rören förankras i hjässan vid varandra med armeringsstänger e.d. minst ϕ 16. Lämpligen lägges en stång inuti och en utom på rören och förskruvas i trummans ändar.

Skala 1:50.

Bilaga

Typritning U-1

UTLOPP

Mått i mm

31

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Sundals Ryrs socken</u>						
<u>Bön 1¹</u>						
Gunnar Olsson	S					
Ägofig. 3-24 Avd. 1		8 076		6 790	48,259	796
<u>Bön 1⁹</u>						
Ingvar Danielsson	S					
Ägofig. 25-32 Avd. 1		8 242		6 930	49,254	813
<u>Lersäter 1⁴⁹</u>						
Oskar Söderqvist						
Ägofig. 56, 57 Avd. 1		710		350	2,487	41
Summa		17 028		14 070	100,000	
Törestorp pr Brålanda den 9 mars 1967. <i>Ingemar Carlson</i> Ingemar Carlson Ingenjör						1650

Utlåtande

angående Böns dikningsföretag år 1967 i Sundals Ryrs socken, Älvsborgs län.

1. Ändamål och läge.

Företaget vars ändamål är att vinna bättre torrlägnings- och brukningsmöjligheter för åkermark är att hänföra till dikning varom stadgas i 7 kap. vattenlagen. Mot företagets utförande på sätt i detta utlåtande närmare finnes angivet möter enligt förrättningsmannens förmenande ej laga hinder.

Torrlägningsområdet är beläget inom nederbördsområde nr 130 Dalbergsån underavdelning 2 Krokån. Läget framgår av bifogad översiktskarta, på vilken torrlägningsområdet utmärkts med gul färg medan nederbördsområdet för företagets nedersta punkt utmärkts med blå linje.

Syneförrättningen, vilken handlagts utan biträde av gode män, har givits den utsträckning, som sökandena yrkat och som förefintliga fallförhållanden nödvändiggjort. Företaget omfattar sålunda de arbeten, som detta utlåtande jämte bilagor och tillhörande ritningar utvisar.

2. Plankarta, profilritningar och höjdsystem.

Över torrlägningsområdet har plankarta samt profil- och sektionsritningar upprättats med ledning av nymätningar. Såsom av företaget beroende har ansetts all mark, som genom dess utförande torrläggas eller vinner möjlighet till förbättrad torrläggning eller brukning. Den mark som ur torrläggningssynpunkt ansetts direkt beroende av företaget, har å plankartan begränsats med en svart streckad kurva inom vilken höjdsiffror ange markytans höjdläge i använt höjdsystem. Öppet dike som föreskrivits till utförande betecknas med dubbla heldragna röda linjer, rörledning betecknas med enkel heldragen röd linje och brunn med röd ring. Dikessträckor, som icke föreskrivits till utförande betecknas med streckade röda linjer.

Å profilritningarna har de föreskrivna arbetenas detaljer åskåd-

liggjorts.

Till ledning vid företagets utförande har fixpunkter inhuggits och dessa beskrivs å plan- och profilritningarna. Höjdsystemet har valts godtyckligt och är ej anslutet till Rikets Allmänna Kartverks höjdsystem.

Fixpunkter få icke utan tvingande skäl förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med ny sådan.

3. Omfattning och planläggning.

På grund av yrkanden enligt syneprotokollet § 4 och överläggningar med sökandena samt efter företagen utredning har företaget givits följande omfattning.

Att ingå i företaget: Avloppen A-B-C-D-E-F, B-B¹. Rensning av sträckan B²-B³.

Avdragsdiken: Avloppen F-G-H, C-C¹, D-D¹, E-I-K, I-I¹, G-G¹.

4. Vattenmängd och dimensioner.

Dikenas dimensioner har bestämts under antagande av en avrinning av 2 l/s ha från åker och 1,5 l/s ha från skogsmark och mossar. Avrinningen i de olika punkterna samt ledningarnas dimensioner och lutningar framgår av nedanstående tabell.

Tabell 1.

Läge	Nederbördsområde ha	Vattenföring l/s	Bottenlutning	Dimension bottenbr. slänt D.i mm	Kapacitet l/s
0-3+77	357	606	0,5	0,5 1:1,5	
3+77-5	164	275	"	" "	
5-7+42	153	255	"	" "	
7+42-9	8	16	1,0	250	21
9-10+95	6	12	1,9	200	15,5
15+50-16+70	46	74	3,6	0,5 1:1,5	

34

Läge	Neder- börds- område ha	Vatten- föring l/s	Botten- lutning	Dimension bottenbr. D. i mm	slänt	Kapaci- tet l/s
16+70-17	43	69	3,6	0,5	1:1,5	
17-17+56	43	69	2,4	"	"	
17+56-18	31	50	6,0	"	"	
18-18+88	31	50	3,0	"	"	
18+88-21	28	43	1,0	"	"	
21-22+36	13	21	4,3	"	"	
30-31	8	15	2,6		200	18
31-31+94	7,5	13	2,6		200	18
31+94-33+24	7	12	4,0		200	23
40-41+70	8	15	4,0		200	23
41+70-42+40	6	12	3,0		200	20
42+40-43	4	8	4,0		150	10,5
43-44+33	3	5	6,0		150	13
62+10-62+70	46	75	2,5	0,5	1:1,5	
62+70-63+15	38	63	2,5	"	"	
63+15-64+25	36	60	2,5	"	"	
64+25-66	34	56	2,5	"	"	
75-76+24	120	197	4,0		500	265
76+24-78+10	115	189	2,00	0,5	1:1,5	
78+10-78+96	113	185	4,55	"	"	
78+96-79+79	110	182	11,2	"	"	
79+79-80+55	109	180	1,0	"	"	
80+55-81+7	63	105	1,0	"	"	
81+7-82+20	60	99	2,7	"	"	
14+93-15+50	48	79	2,7	"	"	
85-86+23	3	6	5,7		150	12

5. Broar och trummor.

Ägovägstrumma vid punkt 5+16 ombygges genom företagets försorg på sätt som närmare framgår av bifogad typritning.

Framtida underhållet av broar och trummor skall ej åvila företaget.

6. Allmänna intressen.

Inga allmänna intressen beröres av företaget.

35

7. Ersättningar.

Inga ersättningar för intrång med anledning av företaget skall utgå.

Framställning om ersättning för skada å växande gröda, därest skada å dylik skulle uppkomma vid företagets utförande, skall göras skriftligen till styresmannen senast en månad efter skadans vållande. Ersättningsens storlek bör därvid bestämmas av två stycken av styresmannen tillkallade, ojäviga, i jordbruk kunniga män lämpligen skiftesgodemän.

8. Kostnad.

Enligt kostnadsförslaget, bilaga B, har dikningskostnaderna, inberäknat tillägg för arbetets ledning, kontroll och oförutsedda utgifter men med undantag av förrättningskostnaderna beräknats till 14 070:- kronor för utförande och 24 750:- kronor för avdragsdikena tillhopa 38 820:- kronor.

9. Markvärdering och båtnadsuppskattning.

För bedömning av företagets ekonomiska bärighet och för bestämmande av de olika fastigheternas andel i kostnaderna för företaget har synemannen jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap. 22 § och 10 kap. 60 § uppskattat storleken av den båtnad, som uppkommer genom företagets utförande. Som betalningsskyldighet till företaget har å ovannämnda plankarta intagits den mark som för närvarande icke kan dräneras på ett tillfredsställande sätt.

Vid markvärderingen har synemannen åsatt varje ägofigur ett visst blivande värde pr hektar med hänsyn tagen till jordens alstringsförmåga, arrondering och mest lämpliga brukning, allt under förutsättning att jorden vore fullt torrlagd.

Beroende på sitt höjdläge i förhållande till nuvarande vattenstånd, d.v.s. nuvarande torrlägningsdjup, har varje ägofigur därå åsatts ett visst nuvarande värde pr hektar och utgör skillnaden mellan blivande och nuvarande värde den förbättring (alstringsbåtnad) pr hektar som resp. ägofigurer tillskyndas genom företagets utförande.

I sådana fall där igenläggning av öppna avlopp med rör eller öppna dikets förläggning i rågång medför förbättrade betingelser för markens rationella brukning, minskade underhållskostnader eller företagets utförande medgiver samtidig brukning av marker i olika höjdläge har härigenom uppkommande båtnad (s.k. brukningsbåtnad) även uppskattats.

Båtnad av annan beskaffenhet än jordförbättring och därmed följande framtida betalningsskyldighet förekommer icke vid detta företag.

Den verkställda värderingen och uppskattningen framgår av hörande värderingslängd, bilaga A, varav framgår att uppkommande båtnad genom företagets utförande uppgår till 17 028:- kronor. Båtnad, som hänförts till avdragsdikena uppgår till 18 906:- kronor. Tillhoppa 35 934:- kronor. Hela arealen varå alstringsbåtnad uppskattats utgör summa 28,80 ha.

10. Kostnadsfördelning.

För vinnande av såvitt möjligt rättvis grund för kostnadernas fördelning har företaget jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap. 24 § uppdelats i avdelningar. De olika avdelningarnas omfattning, kostnad, båtnad och relativa kostnad framgår av efterföljande tabell.

Tabell 2.

Sträcka	Avdelning	Kostnad	Ägofigur	Båtnad	Rel.kostnad
A-B-C-D-E-F					
B-B ¹	1	14 070:-	18-32,56,57	17 028:-	0,826
F-G	2	3 300:-	33-43	1 776:-	1,858
G-H	3	4 800:-	44-48,72-80	4 270:-	1,124
C-C ¹	4	6 400:-	62,63,65, 89-93	2 512:-	2,548
D-D ¹	5	1 130:-	61, 64	921:-	1,227
E-I	6	1 360:-	55, 58	942:-	1,444
I-K	7	2 660:-	52-54,67-69, 85,86	3 202:-	0,831
I-I ¹	8	2 040:-	59,60,66, 87,88	2 150:-	0,949
G-G ¹	9	3 060:-	49,50,51,70, 71, 81-84	3 133:-	0,977

Utredningen visar att avdelning 1 har den billigaste torrläggningen utan kombination med andra avdelningar, varför den bildar egen avdelning med relativa kostnaden 0,826. För övriga avdelningar visar utredningen att billigaste torrläggningen erhålles om avdelningarna 2+3+9 sammanslås till en avdelning med relativa kostnaden 1,216. Avdelningarna 6+7+8 sammanslås till en avdelning med relativa kostnaden 0,963 medan avdelningarna 4 och 5 slutligen bildar egna avdelningar med relativa kostnaden 2,548 resp. 1,227. Slutresultatet framgår av efterföljande tabell.

Tabell 3.

Avdelning	Slutlig avdelning	Kostnad	Båtnad	Rel. kostnad
1	I	14 070:-	17 028:-	0,826
2+3+9	II	11 160:-	9 179:-	1,216
6+7+8	III	6 060:-	6 294:-	0,963
4	IV	6 400:-	2 512:-	2,548
5	V	1 130:-	921:-	1,227

För ernående av tillräckligt fall för fastigheten Lersäter 1⁴⁹ ägofigurerna 56, 57 erfordras upptagande av nedanföriggande avlopp till en kostnad av 350:- kronor. Fastighetens båtnad har enligt värderingslängden beräknats till 710:- kronor och relativa kostnaden blir alltså 0,493. Härav framgår att fastighetens egna kostnad blir billigare utan annans deltagande, varför fastighetens kostnad i företaget skall begränsas till nämnda kostnad eller 350:- kronor. Överskjutande kostnad fördelas mellan avdelningens övriga fastigheter i proportion till deras båtnad.

Avdelningarna II-V har ej föreskrivits till utförande emedan ingen sökande yrkat upptagande av i dessa avdelningar ingående dikessträckor. För upprensning av sträckan B²-B³ skall Erik Larsson enligt åtagande i syneprotokollet § 5 till företaget betala 100:- kronor. Ifrågavarande dikessträcka skall beträffande framtida underhållet icke ingå

i företaget.

Med ledning av ovanstående utredning har kostnaderna inom avdelning 1 fördelats och uppförts i kolumn 5 av kostnadsfördelningslängden, bilaga D. I kolumn 6 av samma längd har därefter för varje fastighet uträknats och införts dess procentuella kostnadsandel i anläggningskostnaderna proportionellt mot nyssnämnda kostnadsandel. Efter dessa procenttal skall anläggningskostnaderna och framtida underhållskostnaderna fördelas.

Förrättningskostnaderna skall i första hand av sökandena solidariskt förskjutas. Om företaget kommer till utförande skall förrättningskostnader och andra gemensamma kostnader fördelas efter samma grunder som anläggningskostnaden.

Överenskommelse om företagets utförande och kostnadernas fördelning i enlighet med i detta utlåtande meddelade föreskrifter har träffats mellan sakägarna.

11. Vattendomstolsavgift.

Avgift till vattendomstolarnas organisation och verksamhet enligt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap. 95 § skall ej utgå vid detta företag.

12. Arbetets utförande.

Jämlikt föreskrifterna i vattenlagen 10 kap. 62 § bestämmes ifråga om företaget ytterligare

att det skall, därest någon av sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar,

att arbetena för företagets utförande bör genom entreprenad överlåtas på därför lämplig person på de villkor, som befinnes för delägarna mest gynnsamma och betryggande. Med entreprenören bör kontrakt i överensstämmelse med detta utlåtande upprättas,

att arbetsföreskrifter, bilaga C, noga skall efterföljas,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga

kraft och bör vara slutförda senast den 31 december 1972 samt

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av behörig förrättningsman.

13. Framtida underhållet.

Företaget skall underhållas och kostnaderna härför fördelas efter samma grunder som kostnaderna för företagets utförande. Kostnad för rensningsåtgärd, som föranletts av enskild ägares åverkan eller försummelse uttages dock av denne.

14. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styresman, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna enligt föreskrifterna i vattenlagen 7 kap. 64 §.

Styresmannens åliggande är bl.a.:

- att anskaffa lämplig entreprenör,
- att själv och genom tillkallad sakkunnig person övervaka att arbetena utförs i överensstämmelse med förslaget,
- att tillse att företagets anläggningar alltid hållas i fullgott skick samt ombesörja rensnings- och underhållsarbeten,
- att i mån av behov verkställa uttaxering på sätt närmare i vattenlagen 3 kap. 20 § stadgas,
- att över inkomster och utgifter föra ordentliga till riktigheten styrkta räkenskaper,
- att kalla delägarna till sammanträde då så befinnes erforderligt,
- att tillse att vid sammanträdet föres protokoll.

Delägarnas bestämmanderätt utövas på sammanträde, där varje delägare har rösträtt efter sitt delaktighetstal med den begränsningen att ingen må utöva rösträtt för mer än en femtedel av deltagarnas sammanlagda å sammanträdet företedda andelstal.

Kallelse till sammanträde skall antingen skriftligen delgivas delägarna minst en vecka före sammanträdet eller ock senast fjorton dagar därförut kungöras i minst en av ortens tidningar.

Till företaget hörande kartor och handlingar skall förvaras av därtill särskild utsedd person och av denne hållas tillgängliga för envar, som vill taga del av desamma eller göra avskrifter eller anteckningar.

15. Företagets namn.

Företaget skall benämnas Böns dikningsföretag år 1967.

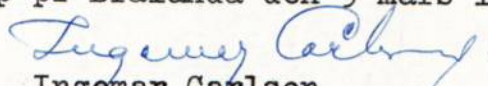
16. Besvärshänvisning.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap. 85 § har den som önskar föra talan mot förrättningen att inom sextio dagar från denna dag ingiva sina till Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg, ställda besvär i tre exemplar. I besvären skall fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill. Vid besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

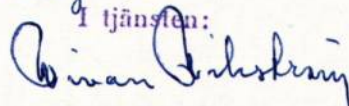
17. Utlåtandets verkställighet.

Därest talan icke anhängiggöres mot syneförrättningen inom föreskriven tid enligt ovan kommer förrättningen, enär utlåtandet icke skall underställas vattendomstolens prövning, att i enlighet med vattenlagen 10 kap. 75 § vinna laga kraft.

Törestorp pr Brålanda den 9 mars 1967.

Ingemar Carlson
Ingenjör

Såvitt här fört diarium utvisar, ha besvär icke anförts över denna syneförrättning; belygar Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 9 maj 1967.

I tjänsten:

utan angifv.

Sammanställning

av förrättningskostnaderna till Böns dikningsföretag år 1967
i Sundals Ryrs socken.

Ersättning till statsverket	1 305:-
Hantlangningskostnad	332:-
Diverse omkostnader	<u>13:-</u>
Summa	<u>1 650:- kronor</u>

Vänersborg den 3 april 1967.

Ingemar Carlson
Ingemar Carlson
Ingenjör